

az eddigi feltárások elégtelen voltára kell következtetni. A szerző nézete szerint a természeti viszonyok itt olyanok, hogy szép reménységre teljesen jogosítanak s a munkálatok folytatásától mind nagyobb mennyiségű, mind jobb minőségű termény várható. Ez nevezetesen egy Klemeniaszánál lemélyesztett kutatóaknára vonatkozik, mely a szerzőnek ottléte idejében a 27 ölet érte volt el és eddig ugyan nem a legjobb minőségű anyagot szolgáltatta, de akkor már sósvízű forrásokra akadt, mi már petroleumelőjveteleknél jó jelnek vétetik. Még nagyobb reménységekre bátorít fel egy másik pont, Dragomér és Szellistye között, melyen 35 ölnyi mélységben Ozokeritre (földgyantára) akadának. Ezen előjvetel, mely a boryslawi viszonyokra emlékeztet, a legnagyobb figyelemre méltó és tekintve az efféle fekhelyek szabálytalanságát, az első kísérletek csekély eredményének dacára is, új kutatások eszközzésére serkenthet. Ellenben a barnaszén jelentéktelen nyomaira fektetett reményeket a szerző teljesen alaptalanoknak mondja. I. B.

Rodnabányáról.

(Zeitschr. d. deutschen geol. Gesellsch. XXX. köt. 3. füz. 556-1.)

A németországi geológiai társaság 1878. évi vándorgyűlésén v o m Rath úr Rodna vidékéről s érczfekhelyeiről előadást tartott, melyből a következőket idézzük :

„Rodna 508 m. tengerfeletti magasságon fekszik, közel a Szamos forrásához, a 2281 m. magasságú Tehénszarv vagy Inen-hegytől DDNy-ra csak 2 ném. mértföldnyi távolságban. A rodnai bányák 9 km. távolságban vannak az Izvor völgyében, mely Rodnánál a Szamossal egyesül és a Tehénszarvon ered. A nevezett hegykúp környéke Csillámpalából áll, egyes Amphibolpala-rétegekkel és számos Mészke-behelyezkedésekkel. Ezen alaphegység képezi Rodnánál a völgynek egész jobb lejtőjét, míg délnek, azaz a Szamos balpartján a harmadkori rétegek, melyek Erdély középső részét borítják, kezdetüket veszik. A nevezett képleteken számos Andesittömeg tört keresztül, mintegy kapcsolatot képezve a vihorlat-guttini s a hargittai nagy Andesit-hegységek között. Rodna tájékán az Andesit (részben kitűnő nagyságú és épségű Plagioklaskristályokban bővelkedve) részint egész hegyeket, részint csak kisebb áttöréseket és telértömegeket képez; az érczek, melyek tömzs- és fészekalakú tömegeket képeznek, lényegesen a Mészke s az Andesit érintke

zéséhez vannak kötve, nem lévén kizárva a határlaptól nagyobb-kisebb távozásuk sem. Mindenesetre van bizonyos okozatos összefüggés a Trachyt-kitörések és az érczek képződése között. Az érczestek nagysága igen változó, 1 m-től több mint 300 m-ig ingadozva. Azon ércztömeg, melynek határán s belsejé en a bányászat jelenleg kiváltképen mozog, 85 m.-nyi függőleges magassággal és 28 m.-nyi vastagsággal bír; 120 m.-nyi hosszúságban már fel van tárva, a nélkül, hogy végét elérték volna. (Süssner m. kir. hányatiszt ur szives közlése szerint.) -- A rodnai ércz Pyrit, Fényle és ezüsttartalmú Galenit keveréke; (átlag 60% Pyrit, 20 — 25% Fényle és 6 — 8 Galenit.) A többi töltelék Mészpát és Kvarcz. Az érczek s marák 100 kilogrammjára 60—70 gr. ezüstöt számitanak. A rodnai kohóban nyert ezüst 1 kilogrammjában 6 gr. arany foglaltatik, mely az ezüst finomításánál Kőrmöczbányán kiválasztatik. — A rodnai bányaműveletek a hegylejtőn több mint 240 m.-re terjednek.

I. B.

A köhalomi vulkáni bombákról.

(M. Schuster: Über Auswürflinge im Basalttuffe von Reps in Siebenbürgen, Tschermak, miner. Mitth. I. B. 4. H. p. 318.)

Azon érdekes kristályos zárványok, melyek Erdélyben Kőhalom (Reps), Héviz és Hidegkút vidékén, a Bazalt-tufában előfordulnak, már Hauer és Stache „Geologie Siebenbürgens“ czimű munkájában vannak fölemlítve és a gleichenbergi Bazaltterületen található Olivin bombákhoz hasonlítva. Tschermak (Porphy-Gesteine Oesterreichs) részletesebben foglalkozik velük és előfordulásuk helyét az erdélyi Bazaltvidéknek legérdekesebb pontjainak nevezi. Behatóbb ismeretet nyertünk róluk dr. Koch úr egy értekezésében, mely 1877. évben a m. tud. akadémia egyik ülésén be lett mutatva. Ujabban Schuster M úr vette szorgos vizsgálat alá ezen érdekes vulkáni terményeket és mivel kutatásai dr. Koch úr előadásától némileg eltérő eredményekre vezettek, a következőben csakis ezen eltérésekre akarunk utalni.

A szóban forgó zárványok többé-kevésbé gömbölyű, lávakéreggel borított vulkáni bombák, melyek magva különféle ásványok kristályos-szemcsés halmazából áll. Ezen keverékben dr. Koch úr szerint a következő ásványok szerepelnek: Olivin, Omphacit, kagylós törésű Augit